OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Sjukhusgemensam, NU-sjukvården, Bild- och funktionsmedicin
Innehållsansvar: Märta Persson, (marpe275), Sjukhusfysiker
Godkänd av: Ulf Cederbom, (ulfce1), Enhetschef
Giltig från: 2026-08-27
Giltig till: 2028-08-27

Riskbedömning för gravid och ammande arbetstagare inom verksamhet med radioaktiva ämnen

Syfte

Syftet med riskbedömningen är att förebygga att gravida och ammande arbetstagare utsätts för exponering av joniserande strålning som kan medföra en högre stråldos än den som gäller för allmänheten för att skydda fostret eller barnet.

Förändringar sedan föregående version

- Ny föreskrift från Arbetsmiljöverket.
- Lagt till att det gäller även ammande personal i tillämpliga fall.

Bakgrund

I Strålskyddslagen (SFS 2018:396) beskrivs bestämmelser för gravida och ammande arbetstagare. Det är viktigt att anmäla sin graviditet och amning till arbetsgivaren så tidigt som möjligt. Gravid personal har rätt att slippa arbeta med joniserande strålning under resten av sin graviditet. Den som sysselsätter någon i en verksamhet med joniserande strålning ska se till att den ekvivalenta dosen till fostret under den återstående graviditeten blir så liten som möjligt och inte förväntas överstiga 1 mSv. Det innebär att man kan fortsätta att utföra vissa arbetsuppgifter om man använder strålskydd. Gravid arbetstagare kan diskutera med sjukhusfysiker om arbetets art, vilka undersökningar man kan vara med på med mera.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Riskbedömning

Riskbedömning görs enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar, samt strålskyddslagen och lokala rutiner för gravida och ammande arbetstagare. Handlingsplanen har tagits fram i samråd med sjukhusfysiker och strålskyddsexpert.

Läs mer om gravida och ammande arbetstagare inom nuklearmedicin Personalstrålskydd på nuklearmedicin. Vid frågor konsultera sjukhusfysiker.

Handlingsplan ammande personal

Arbetstagaren kan själv välja att arbeta med strålning om så önskas. Följande åtgärder bör övervägas. Ammande arbetstagare bör:

1. inte delta i beredningsarbete av radioaktiva läkemedel.
2. inte delta vid ventilationsundersökningar.
3. inte delta vid nuklearmedicinska behandlingar.

Handlingsplan gravid personal

Dosimeter ska bäras i höjd med magen under återstoden av graviditeten, för att säkerställa att dosgräns (1 mSv) till fostret inte överskrids. Dosimeter beställs hos Persondosimetri SU.

Arbetstagaren kan själv välja att arbeta med strålning om hon så önskar. Följande åtgärder bör övervägas. Gravid arbetstagare bör

1. inte vara schemalagd placerad på nuklearmedicin.
2. använda strålskyddsförkläde om arbete på nuklearmedicin utförs. Se till att strålskyddsförklädet täcker magen väl, även under senare delen av graviditeten.
3. inte delta vid beredningsarbete av radioaktiva läkemedel.
4. inte delta vid ventilationsundersökningar.
5. inte delta vid nuklearmedicinska behandlingar.
6. inte utföra generatorbyte.
7. inte arbeta nära patienter som fått ett radioaktivt läkemedel, exempelvis stötta patienten under bildtagning.

Arbetstagarens namn och personnummer:

…….

När ska åtgärderna enligt rutinen för riskbedömning vara genomförda:

Datum…….

Vem/vilka ser till att åtgärderna genomförs:

Närmaste chef……

Datum……..

…… …….

Arbetstagare **Arbetsgivare**

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sjukhusgemensam, NU-sjukvården, Bild- och funktionsmedicin

Innehållsansvar: Märta Persson, (marpe275), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Ulf Cederbom, (ulfce1), Enhetschef

Dokument-ID: NU10193-630758120-18

Version: 4.0

Giltig från: 2026-08-27

Giltig till: 2028-08-27